Hetedik évfolyam. 24. szám. Székely-Udvarhely, 1901. junius 16.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . 8 korona.
Fél évre . . . . 4 „
Negyed évre . . . 2 „
Egy hónapra egész évre 12 fillér.
Tanítók, tanítók, gazdasági egyleti tagok és köz. előljárók egész évre 6 kor., a nitőegyleti tagjinak, köz. és köztpgy. csoknak 5 kor.
— Egy példány ára 16 fillér. —
Legjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓEGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSI DÍJAK:
Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 3 mm-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért kötöttünk.
Nyilttér sora 1 kor. Hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő tulete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
— Kéziratok nem adatnak vissza. —

A vezérkar nálunk.

A vezérkar, melynek jövetelét a „Székely-Udvarhely" már jelezte, élén báró Beck Frigyes táborszernagy főnökkel megérkezett.

Azt a nagy érdeklődést, mely a kiváló kanonai és vitéz jövetelét megelőzte, csak fokozta azon körülmény, hogy a látogatás Beck báró vezérkari főnökké történt kinevezésének 20 éves ubileumával összecsik.

A legmagasabb helyekről jött elismerések osszu sorozatához harmónikusan járult a nép ismerése.

A tulajdonképpeni jubileumi ünnepség Seseváron folyt le; de meg-megjuul minden faluban, minden városban, a mint a vezérkar a mi vármegyénken átvonul.

Azok a válaszok, melyeket a nagy hadvezér a hozzá intézett üdvözlő beszédekre monott, legtökéletesebben illusztrálják, milyen jól esett i közszeretetnek az a spontán megnyilatkozása, mely köztünk időzése alkalmából személye iránt mindantalan megnyilatkozott.

A milyen szivélyes volt a vendéglátás, éppen olyan érdemes rá a vendég, kit ismételve szivelysen üdvözlünk vármegyénkben és szeretünk.

*

Báró Beck es vezérkarának utjáról különben a alábbi részletes tudósításunk számol be:

Segesvár, junius 12.

Báró Beck Frigyes tábornszernagy, vezérkari főnök a tegnap érkezett meg nagy kisérettel varosunkban, nogy ennek környékén terepfeleveletet eszközöljön. Varosunk polgársága lázas érdeklődéssel várta mar a eggeli órákban a magas rangu katonát. A város ünepi dszt öltött. A házak a fonteza menten s a közpületek a magyar nemzeti trikolorral voltak feldiszitve. Jéli 11 órakor érkezett meg Beck báró fényes kisérete. A Teutsch D. József nagykereskedő házaban iszállásolt táborszernagyot a kapuban várta Wallnaum Frigyes polgármester s képviselőtársai élén a fenn nő nyugöszöggel, a hol örül beszédben üdvözölte a jeles katonát a város nevében. A katonas rövidségel elmondott köszöret után a vezérkari főnök lakosaiyaba vonult, hogy tisztelgését fogadja dr Beldi Laszlo polgármester, Somogyi Istvan alispannak, dr Schaser Gyula főjegyző vezetése alatt a vármegyei tisztikarnak, Walbaum Frigyes polgármesterrel élén a városi tanácsnak és képviselőtestületnek. Tiszteletét még a barónál husz éves vezérkarfőröki jubileuma alkalmából, a melyet junius 11-én töltött be, a rom. kath egyházközség tanácsa Meisel József plebános, az ag. hitv. evangyháközség presbiteriuma Teutsch János lelkész, az ev. ref egyháskerület presbiteriuma Balas Imre lelkész, a görög keleti egyház Moldovan Demetre esperes és az alumni tisztviselők egyöttesen Eisenlohr Ulrik kir. tp. igazgató vezetése alatt.

A jubileumi nap folyamán a vezérkari főnök majdnem 300 üdvözlő táviratot kapott s ezek közöt elsőnek Ő felsége királyunk hosszu, meleghangu táviratat, Vilmos német császárét, Széll Kálman miniszterelnöket, báró Fejervary Geza honvédelmi miniszteret, Krieghammer báró hadügyminiszteret és még több magasrangu tábornok és csapatparancsnokot.

Déli 1 órakor a Csillag-szálló kerti helyiségeben diszebd volt a kisérethen levő összes tárzasiszteli résztvevőkével. Az első pohárköszöntőt báró Beck mondta királyunka lelkes eljenzésektől kiserve s a brassói kaionai zenekar «Gotterhalte»-ja mellett. Pittreich Henrich altabornagy szep szavakban méltatta Beck vezérkari főnök katonai erényeit és vitézségét.

Beck báró igazi meleggel emlékezett meg a magyar, honvédségről, mint a hadsereg kiegészitő részéről, a mely köszöntöt szinnel nem akaro — a kerti helységben jelen levő magyar uri társaság tagjaira igen kellemesen hato — eljenzések követtek.

Este a varos polgársága tisztelte meg a vezérkar főnöket. Negyszaz fakiya világitotta be a piacztert a katonazene hangjainal. Az üdvözlő beszédet Markus Frigyes hadbiraverő mondta, kiemelve abban a tábornszernagynak, mint a vezérkar főnökének azon érdemeit a melyeket e minőségben teljesitett. A több ezerre menő közönség leikesen eljenezte a báró, a midőn a polgarsag részéről nyilvanult eme nemelt ovacziót megköszönte, éltetvén egyben apostoli királyi felségét.

Ma hosszu kocsisorban vonult ki a tábornszernagy kiséretével. Hejjasfalvára terepfelvétel czéljaból. Este pedig meglátogatta a vármegyházat disztermeben taláat adott az itteni magyar és szász társadalom elitje fölspánjával élen, akinek főtörekvése kezdet óta az, hogy a bepczelt ellentétek csakis a társadalmi erintkezés utjan egyenlitetnek ki magyarok és szászok között, a mi napszamban egyhelyüt társasag igen kellemesen mulatott, tanczolt a kesö éjjeli órakig.

A tábornszernagy tudomasom szerint a segesvari rendőrkapitány kezebez 200 koronát utalványozott azon czélból, hogy azt a rendőri legénysegi közöt ossza ki.

Péntekenn 10 kö 14-en utazik el innen Szekely-Keresztura és másnap Székely-Udvarhelyre s onnan Csik-Szeredába a terep tanulmányozása és felvetelek czéljaból.

Székely-Keresztur, jun. 14.

Folyo ho 14-en deleöött 9 órakor érkezett báró Beck tábornszernagy tőrz-karával Ugszekelyre, hol az egyhazszegő lakossag élen Szőllő Kálman jarasi főszolgabiró fenhöltes beszedtel fogadta. A mennel, ő a főszolgabiróval, 10 órára Székely-Keresztura érkezett. Báró Becket a piacztéren Ajvász K kereskedő üdvözölte a varosnak szamban összegyűlt közönseg nevébe. Ovaczióban részesitette. A megérkezes utan fel örömal nár az egesz vezérkar a varoshazánal erre a czélra berendezett termekben katonai étekczéseket tartott, melyeb tizenket órakor ért véget. Ezután a tábornszernagy a városi előljárosag és képviselőtestület tiszteléssel fogadta, kiknek elen Jakabházy Samu községi főbiro a következő lelkes beszédet intézte hozzá:

Méltoságos tábornszernagy ur! Kegyelmes Uraink! Szinte örömmel és lelkesedéssel vettuk hirül, hogy vezérczeiednad, hadseregünknek diczö nagy katonaja, a vezérkar nagyneve főnöke vitez kiséretével szekely-földünk lakosságnyajban köszegiteni és magas jelenlétével megtiszteni kegyeseskedik. Fokozta ezen örömünket es igaz lelkesedésünket az a körülmény is, hogy bar rövid idöre, de varosunk megis a tanulmanyut vonalon alapuloan elvezetheznedad alatt lejöttedtel es ez alkalommal engedöj is adatott excellenczeiddal alul kegyesen arra, hogy a szekely föld jolormán ut kezdöö határan magyköszegünk köszönsége hodolatat es tisztelgését bemutathassa.

A szekely vendégszeretet nem marad mögötte a hires magyar vendégszeretnek! Midőn excellenczeiddhoz es a magas vezérkarhoz itt köszegünkben szerencsek van, mely tisztelettel, hodolattal es a szekely vendégszeretetünk nevébe megnyilatkozásait üdvözöljük es köszontjük excellenczeiddat Székely-Keresztur nagyközség köznségének nevében es kérjük a mindenhatót, hogy ö csaszari es apostoli királyi Felségének első magyar vezérczeiddnek excellenczeiddat, a diczö jubilátot, az emberi kor legszögö határáig — hadseregünk büszkesegere éltesse! Éljen es éljen!!!"

A lelkesen elöadott beszéd szemmel láthatólag kellemesen erintette az excellencziast es válaszában megköszönve a hepaszlalt szivelyes szekely vendégszeretetet s büszkén hivatkozva hosszu szolgalati idejere, kijelentette, hogy a szekely vendégszeretetnek, a melyet hirből jól ismert, fényes megnyilatkozását tapasztalja ez alkalommal s szivet a közönséget, hogy legyen ezután is a hadsereg iránt bizalommal, iránta jó szándékkal. Üdvözlö beszédet meghattotságaban tört magyar szavakkal fejezte be.

A tisztelegés végeztével a vezérkar közös tisztiebédre ment a Korona-szállodaba s ebed után a varoshazánal a delelöött megszakitott munkálatokat kösö szoritani az órák szorgalmas látogatására. S engedje meg nekem a mai működő egész nemzeti tanári kar, hogy ezt a két kérdést bcses figyelmébe ajánlhassam minden kiesnyésgem mellett is.

A könyv alcimban foglalt czélnak számazásu emberekre, legközelebbről az Udvarhelyszékelére és udvarhelyvárosiakra, olahfalviakra és zetelakiakra s kerezturiakra nézve nagy hasznonal és gyönyörűségel jár s megérdemelné, hogy főleg az ezekben való mindeni csalad megszerezne magának.

Tanárok, papok, tanitók hozzam képest kényelmesen olvashajak e könyvet, a mennyiben Magyarorszag kelet es déli, Európa s eszakkeleti Ázsia térképe a kezuk fiyelmen van s nem csupán az ismeleszetre vannak szoritva, mint en valek, de meg idejök is böven van rá. Azert mondom ezt, mert a népszalados hullámzása a 4-ik evszaz vegeiol az 1000-ik évig, sőt meg azon innen is folyton folyt es szerelmek folytom szerelmek.

Hunok, kirgizek, gótok, gepidak, avarok, kunok, jászok, csángok, magyarok most itt, majd amott tünnek fel es le, most itt, majd amott tünnek fel es le, most itt, majd amott alhatnak fel es le, most itt, majd amott van a hun-magyar faj egy vagy más nép alatt tulsulyban es a vezetes elen egymás közöt s fölög kezdelben a keleti, aztan a nyugatromai s a frank birodalomnal szemben. A J. E. szövegének kiirtiro a után az uj terkepen is eligazodik az ember, mert a nepvandorlas korabol a mi körülményeinket feltüntető terkep tudtunmal maig sincs az európai könyvpiaczon. Ehez jarul, hogy a fölösszabadsan ellensége kepeiben a hun-magyar faj s az oláhsag is eldöll s az elsö meg a Rákóczi-forradalomkor is szerepel, a törökön nem is emlitve.

Kiváncsiasak tartanám, ha főleg a Székelyföldön papok es tanitók falukon, tanárok a varosokon a hunszekely rokonságról s a hun-szekely-magyar irásról 1 ujalabb a jelen ismertetőhez hasonlo terjedelemmel egyszerű nyelven idönkent a népnek es az ifjuságnak is felolvasásokat tartanának a nemzeti öntudat es szeretet emelésére az idegenek rágalmai ellen sok

---

A „SZÉKELY-UDVARHELY" TÁRCZÁJA.

Udvarhelyvármegye története
a legrégibb időtől 1849-ig.*

Irta *Jakab Elek* és *Szádeczky Lajos* dr.
— Könyvismertetés Derzsi József által. —

Nagy kivánesiággal fogtam e valóban nagyszabásu munka atolvasáshoz, a mi épen egy hónapot vett czélujtó egyéb dolgaim mellett igénybe, mert nagy figyelmet és szemet kivánt mindamellett is, hogy szép prosra, szép nagy es tiszta betükkel van nagy nyolczad rétben 30 - 38 vre lenyomatva Budapesten az Athenaeum nyomdájában. Vigy hamar benne behatolhatott a legnagyobb figyelem s legerősebb szem is meg, oly nagy gond volt forditve a nyomtatás folyama alatt a javitásra. Igazán mélto a kiállitás is a nagy kerdeshez, mely a munkaban valoszinileg hosszu idöre es valoszinileg végzeveneznem kell megoldva a szekely szegyelve, mely a nemzeti törtcrelem fejlödésben es irányitásban oly jelentekeny szerepet vitt ösi intézményeivel es katonai szervezetenel fogva.

Ebben csaknem minden letezhetö megtalal az ember politikai, jogi, hadiveslesi, mivelesegi, ipari, kereskedelmi, mezögazdasagi, társadalmi, czialis tortenet es törtenyleztes mezejerol. Valosagos kincstara ez a szamarszasi tekintetben sok szekely czialadnak, melyek az egesz ujkor sokat adtak, a minek kalunben helyes czikai vannak a helytelenekel nem szamitva.

E munka az erdelyi önálló nemzeti fejedelemseg végeig, tehat 1690-ig lejövö reszet Jakab Elek dolgozta, ugy a fölöszete sok magat, hogy az 1000 éves ünnyelve 1896. majus 15-re megirja az egeszet. De a közbejött sok akadaly miatt nem lehetett elvegezni ejjet-napot s szszetve is. Foltyatta tehat, de betegskedni kezdett s 907. julius 22-en a halal kiragadta a tollat a 74 évet elöli irói kezéböl. De az elsöbb fejezetek mar azelött egy évvel nyomdaba voltak adva s bekövetkezett halalaig immaga allal javitva, s 2 iv ki is jött a sajto alól, de a meg kiszedve levö 23, 24. es 25-ik ivet ömaga mar nem javithatta ki.

Azt kell mondanom, hogy az isteni gondviselés akarta nepünk iranti kedvezesbol, hogy a nemzeti történelemben ujra tekeny helyet elfoglaló ezen munkát egalább a fontosabb nagyobb reszet a szekely öröktetudos irja meg ugy, a mint meg a forradalom tött megkezdett forrástanulmanyai, közvetlen eszleleteiben és megfigyelesei alapjan saját lelkülete sugallta, szekely törtenelmo, a ki meg benne elt a szekely intézményekben, a ki az elsö piskii csatanak hadnagyi minösegben egyik höse volt, mint akkor mar tizlal hivalkodott.

Mondom, az isteni gondviselés akarta ugy, hogy a masodik kisebb rész a nemzetöröö politika alkalval teljes 158 ev (1690—1848.) megirasa maradjon az Ahnapotnyi felen reszebol, jiapja szamarszasa kolozsvari egyetemi tanar Szadeczky Lajos de tollara, a ki 2 es fel ev alatt keszülhetett el ezzel s a ki nagy gyermek es serdülö koraban is sokat hallhatott szülőinel s magyszülőinel es sirattuk idöszak szomoru eseményeiröl. Ö maga mondom ezt, mert kevés különbseggel az alatta irt reszt is ugyanuz a szellem lengi át, mint az elsöt. Kedvezöen megnyugtato az a körülmény is, hogy Szadeczky — a mint az elöszaban mondja — kezeinban van a dolgaihoz szükseges reszi adatokat es vélemenyeket s a kolozsvari egyetemi tanar Kovari László szintén a szekely törtenetirónak, Jakab Elek tanulotarsanak, kiröl tudva van, hogy Erdelyre vonatkozó sok törtenetu munkaja forog regota közkezen.

Különben azt az egyeni velemenyemet is ki merem mondani, hogy mindket iro munkaja önálló tanulmany alapjan teljesen önálló es bevezgett egesz s külön kötetben szerepelhetne mind a kettö.

Ergemut — megvallom — bamulat fogott el, hogy mekkora munkassagot volt képes kifejteni J. E. arra nezve, hogy a hunok s az utanok jövö mas nepek tortenete fejezet egyfelesseg es a magyarok fejezetei es elöti idökben minden lehetö oldalrol, hogy öszszekepesolhassa Árpád magyarjai megérkezeivel es a honfoglalassal, valamint a királyok es erdelyi fejedelmek korabol, minthogy Ö ugy arra törekedett, hogy a honfoglalnak megfelelöleg kimutathassa es megbizonyithassa a szekelysegi hun eredetet, a magyarok megérkezese elötti tobb evszazadra illatkastat, a honfoglalassban s a magyar allam megalapitasaban es fenntartasban valo testveri regedkezest, vegul a hun-magyar betük, irás es mivelseg meg szamletezest. Röviden szolva a maga egészeben kimutatja az Attila s az ö elödei es utodai hun s kikeuchi a Bejan hunvar birodalmat, melyek utan az Árpade a hunmagyar birodalom, ezeket, melyek eredet, vér, faj, szokások es erkölcsök tekintetben.

E czélból szembe allitja egymassal az es görög es római, az egyiptomi es persa, a közepkori görög es arab, az uj-kori ket franczia, német es orosz, a régi s ujabb es legujabb kori magyar es külföldi irok, regeszek, nyelvszek ide vonatkozó nyilatkozatai, igenis es tagadó velemenyei, vagy iteletei. Es összehasonlitasokkal a tortenetiro komoly itelet vilagitnai a kelloöl szik s a külföldi levés ellenörzetet meggyöröcn hátterbe szoritván, valódi fiju tanari lelkesedés melegével elragadja az olvasot s az ö es azok közöl nehai Szabó Károly egyletmi tanar allaspontjara helyezve, eltántorithatatlan valójaval teszi annak, hogy a szekelysegi csakugyan a hun-magyar ősnepnek s hogy Attilaban es Bejanban mar az ös ázsiai idökben s itt is hasznalhatlan volt föleg a Szekelyföldön meg a 17. es 18. evszázban is, így tehat öseink nem voltak vad nepsorada, mert az ösi kiragyosi mivelseget kiletre es delre vittek magukal. Ugy öszink sajtat helyezhöl jobbrol balra mend sorokban iro es olvaso nep voltak akkor, nakor az európai szlav es german népszaladban egy sem irt es olvasott más betüket es irásmodot s hogy a szekely nep is szokasal is csak a keresztenyseg felvetele utan kezöre.

Valosaggal megdöbi az olvasot az a nemes es komoly hang, melyjel föleg a hazai ellenmezetekel szamarszasa alapjan s vedunatot fogja a szekely származásu emberekre, legközelebbröl az Udvarhelyszékelére es udvarhelyvárosiakra, olahfalviakra es zetelakiakra s kerezturiakra nézve nagy hasznonal es gyönyörűségel jár s megérdemelné, hogy föleg az ezekben való mindeni csalad megszerezne magának.

Tanárok, papok, tanitók hozzam képest kényelmesen olvashajak e könyvet, a mennyiben Magyarorszag kelet es déli, Európa s eszakkeleti Ázsia térképe a kezuk fiyelmen van s nem csupán az ismeleszetre vannak szoritva, mint en valek, de meg idejök is böven van rá. Azert mondom ezt, mert a népszaladok hullámzása a 4-ik evszaz vegeiol az 1000-ik évig, sőt meg azon innen is folyton folyt es szerelmek folytom szerelmek.

Hunok, kirgizek, gótok, gepidak, avarok, kunok, jászok, csángok, magyarok most itt, majd amott tünnek fel es le, most itt, majd amott tünnek fel es le, most itt, majd amott alhatnak fel es le, most itt, majd amott van a hun-magyar faj egy vagy más nép alatt tulsulyban es a vezetes elen egymás közöt s föleg kezdelben a keleti, aztan a nyugatromai s a frank birodalomnal szemben. A J. E. szövegének kiirtiro a után az uj terkepen is eligazodik az ember, mert a nepvandorlas korabol a mi körülményeinket feltüntető terkep tudtunmal maig sincs az európai könyvpiaczon. Ehez jarul, hogy a fölösszabadsan ellensége kepeiben a hun-magyar faj s az oláhsag is eldöll s az elsö meg a Rákóczi-forradalomkor is szerepel, a törökön nem is emlitve.

Kiváncsiasak tartanám, ha főleg a Székelyföldön papok es tanitók falukon, tanárok a varosokon a hunszekely rokonságról s a hun-szekely-magyar irásról 1 ujalabb a jelen ismertetőhez hasonlo terjedelemmel egyszerű nyelven idönkent a népnek es az ifjuságnak is felolvasásokat tartanának a nemzeti öntudat es szeretet emelésére az idegenek rágalmai ellen sok

* Munkatársunknak ismeretesnek azon megjegyzésel kivül, hogy ezzel nem chajtjuk ujjat vágni azon kritikai tanu mányok ellen, melyet egyik kiváló munkatársunk tollával ugyancsak e tárgyban közöltöttünk hozni fogunk. Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Minden községben a tüzoltók sorfala és az ünnepiesen felöltözött nép elén a kőszeg birája állott s bemutatva magát, feljánlotta szolgálatát a kegyelmes urnak.

A táborszernagy mindenütt szivélyesen üdvözölte az eljövő népet.

Székely-Udvarhely, jun. 15.

Pontban kilenczs órakor érkezett a táborkar Székely-Udvarhelyre, hol a házakon nemzeti zászlók hirdettek, hogy a város előkelő vitéz katonákat vár szivesen látott vendégül.

Nagy és díszes közönség várakozott a Kossuth-uczán, a merre elhaladt a vezérkar.

A vármegyeház előtt Hollaky Arthur főispán, dr Dankos Andor alispán, de Demeter Lőrincz főszolgabiró és Szakáts Zoltán polgármester fogadták az erkezőket a tisztviselő kar elen.

Báró Beck táborszernagy és kovacs Pitrich altábornagy ugyanis a vármegyeházból voltak beszálásolva, mint ezt a „Székely-Udvarhely" már megirta. A megyeház elöl a vendégek szállásaikra voultak s a táborszernagy és kisérete czuján vörös díszszerpellt fogyasztottak lakásukon.

Villásreggeli után a helybeli tisztikar, majd a főispán, alispán és polgármester látogatását fogadta a vezérkari főnök.

Ebédre az egész vezérkar a Budapest-szálloba vonult.

A délután folyamán a vármegyeház díszermében tiszti értekezlet volt.

Közös vacsorára pedig szinten a Budapest-szálloba gyülekeztek.

A vezérkar udvarhelyi tartózkodásáról számolva be, kiilön diseretet kell megemlitenünk azt a páratlan és csakis katonáknál lehetséges pontosságot és rendet, mely ugy az elszállásolásnál, mint mindenben volt, s melynek oroszlánrésze Bresztowszky századost, ki faradhatagot nem ismerő buzgalommal vegezte fényes alkalminy segitségével napokkal előre a fogadatás előmunkálatait.

A jól végzett munka öntudatával kiserhette tovább Olahfalva felé a vendégeket.

A vezérkar Székely-Udvarhelyről 16-án korán reggel tovább indult.

Világnapló.

A görög és roman uralkodók abbazai találkozásának ugy latszik nemczélja nem volt oka, hogy az kedelmi kérdések oldassanak meg, hanem politikai hattere is volt; mert mint hirü hozzak, czeu tanácsozas hatasa alatt Bulgaria és Szerbia közott megindultak a tárgyalások, hogy a Gyorsan megszüntetnek az ujabban kitaszasa katonai konvencziót és szövetség letesitesecsk. A közbenjáró Leontiev szóltai orosz katonai attasé. — A nápokban erdekes vendeget voltak Budapest szekes lovaros közönségeinek. Europai körutjan Budapestre kezdte meg ujar kalusoutjat Wesz Wilhelm, az angolvero De Wett generalis unokaocsce es Valentinu W. kapitany szemelyeben. Hahotby Sándor felsobb leanyseokai igazgató mint a bor fogado bizottsag elnoke fogadta a uródoteket s hogy a ugy legalabas reles czik, csak termeszetesbek talajuk. A bur bosok egyeletes aktussal viszonoztak a magyarok oszinte szimpatiajat, mert koszoritt telek Kossuth apank sirjara s megkoszoruztak halhatatlan Petöfi Sandornak szobrat. — A kommunapolyi patriarcha megszüntetése ugy latszik 7-en ment vegbe Konstantinápolyban. A 87 tagu valaszitó gyules 83 szavazattal III. Joachimot valasztotta meg patriarkava. — Europaban orosz hadugyminiszter javasalatot dogozott ki, mely szerint a hun honvedseg nemzeti jelleget vesztive az orosz hadseregbe beolvasztatik.

Székely kongresszus.

Kolozsvár, jun. 11.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület alatt rendezendő szekely kongresszussal kapcsolatosan a székely kérdés olyan erdeklődés tárgya lett az idő szerint, a milyen talán meg nem volt egyszer sem. A beadványoknak egész tömege érkezett az E. K. E.-hez mind a szekely kongresszusra vonatkozólag. Ez a legelenkébben bizonyitja, hogy immar egető szükség a szekely kongresszust megrendezni es az elmélett vitatkozás terérő a kérdest a gyakorlati megvalosulás helyezteke bizni.

Az E. K. E. valasztmánya legutóbbi tartott gyülésén számbavette a beerkezett anyagot es egyhangu hatarozattal kimondta, hogy a szekely kongresszust meg ez evben megrendezi. Az előkeszülettek vegzesére a szekely kérdessel foglalkozó közeleti férfiakból bizottságot szervez, mely rövid idő alatt megállapitja a kongresszus idejet, helyet, ügyrendjet es a tárgyalando kérdeseket. A kongresszusra meghivjak a kormányt, az összes szekely hatóságokat es testületeket, valamint az erdelyi közgazdasagi es kulturalis egyesületeket es egyeseket.

Örvendetes jelkent emlitjük, hogy a kereskedelmi miniszter es gazdaságügyi miniszter bejelentette es az egész kongresszus tervezetet bekerte. Hasonokep a honvedelmi miniszter is üdvözölte az E. K. E. hazafias kezdeményezest. Erdekesnek tartjuk közölni, hogy a megirordezett szekely hatóságok s egyesek közül 3 főispán, 3 alispán, 6 szekely orsz. képviselő, 15 főszolgabirosag, 2 város, 7 erdőhatóság, 1 kulturmérnökség, 10 egyházi hatóság, 2 egyesület, 8 tanügyi hatóság, 124 község, 140 magánember adott be velemenyt az E. K. E.-hez, melyekben a kongresszus megtartasat" helyesik, az abban valo reszvetelt megigérik es a szekely bajok orvosasara a tárgyalandó javaslatokat bejelentik.

A felterjesztett ellenes nyilatkozatok 1 főispán (Csikm.) s 1 tanácsnok (Csikm.) 1 kikapcsolta (M.-Vásárhely), ezek s inkább azert, mert mar megelőzettek a sok elmeleti vitatkozást a székely kérdésben.

A javaslatok tömegéből kiemeljük ezeket:

Szekely korvasut, Szárhegyen kóforagó, Gyergyó-Szent-Mikloson erdeszeti szakiskola létesitese; textilipar támogatasa, posztogyarak szervezese; csikszentdomokosi rezbanyak megnyitasa, szekely földhitelintezet, tanitókepzöhen gazdasagi oktatas intensivebbe tétele, szövetkezetek alaptasa, birtokvizsonyok rendezese, házipar lejlesztese es terjesztese, gyógyito fürdok fejlesztese, asvanyvizek ertekesitese, sok gyermekü székely családok támogatasa, a szekely kérdesnek részletekben, szakkérdesekre megoldasai, anyagi helyzet javitasa, székely ipar fellendítése, hazaik kereskedés szervezása, állatenyésztes fejlesztese, hitelrendezés, erdők arányositása, erdei legelok kerdese, tagositás, utadó, a szekely jegzalogkölcsönök konvertalasa, a bányászat fejlesztése, ujabb mezogazdasagi agak meghonositása, talajjavitás, tagositas gyorsabb keresztülvitele, fafogyasztó iparágak fejlesztese, belterjesebb gazdálkodas es a mütrágya hasznalatanak bevezetese, mintagazdaságok szervezése, ujabb takarmanyfelek termelese, selyemtenyesztes, az okszerü istallózás bevezetése, erdei es vizcinálta utak ügye, erdőkezeles, regalemegvaltas ügye, turistasag es idegen forgalom, az elhanyagolt iskolak fejlesztése, ipariskolák felallitasa, kozmagtarak, baromfi ertekesites, munkashitel, munkásvedelem es biztositás, szekely termények es allatok kulfoldi szallitasa, katonai idő leszallitasa, palinkafőzes, gyümölcs-conservygyár felállítása, kosárkoto lanfonyam, sertesvasarok, czukergyár, czukergyár, tőzsegy vagyonbol adomentes takarékpénztárak felallitasa, a törvény módositása, dohányültetés stb. stb. Szóval a beerkezett javaslatok a legaprobb részletekig felölelik a szekelység összes bajait es ezek orvoslasára szükséges intézkedeseket. Egy-egy kérdés ismeloldik számtalan beadványban különböző megokolassal. A tagositás, erdőlegeltetes, arányositás kérdéseinek rendezése benne van majdnem minden község beadványában. Ezekből domborodik ki igazán es a tenyeknek megfelelőleg a székely kérdés.

Szinészet.

Az elmult héten ismét gazdagabb lett közönségünk egy kellemesen, valoban élvezetet töltött hetet. Micsey F. György szinigazgató elökelő szintársulata ismeletlen meggyozte, hogy a partolasra érdemes; elfeledtette közönségünkkel a bantasokat, melyekben annyiszor es oly mertalanul reszesult megelőző időkben egyes vársulatok' altal. Megmutatta, milyen lehet es milyennek kell legyen az uj szazadban egy videki szintársulat minden egyes eloadasa. Elismeres Micsey-nek es agilis tikara- hovessy Lajosnak erette. Mindent eljövöttek közönségünk igényei kielegitesere es rokonszenvének megtartasara. A működő személyzet pedig teljesen méltó volt vezetőihez. Esterél-estere kiválo hivatottsaggal töltötte be szerepkörét a altalaban a köristek is ep ugy megérdemlik — sajat körülöttek eloszeretet, mint a művészi ihlettol áthatott fajtékosok.

* Reméljük, mindannyian a mellett nyilatkoztak, hogy a kongresszus mindenszerre valamely székelyföldi városban tartassék. Szerk.

Ezt a finnek eloroszodassát czélzó javaslatot az allamtanacs lübbsége elvetette ugyan, de mint Tetervaral ijak a czar valoszinüleg meg fogja erősiteni. — Meglepő hir lett szárnyra Szófiából. Ugyanis legközelebb proklamalni fogjak Ferdinand bolgar fejedelem es Xenia montenegrói herczegnő eljegyzesét. — Maj Ferdinand fejedelem latszagon fori fejet, adig országban a pénzügyi z.varok elettek a csuepontoi mi onnan latszik, hogy az amugy is silányan fizetett állami alkalmazottak fizetesenek 20 szazalekos leszallitasa van tervezve. A videki tisztviselőknek ugy latszik pok ota nem kapnak fizetést s a szofini varosi halóság es beszotetlen a fizeteseket.

Krónikás.

Székely kongresszus.

Az E. K. E. valasztmánya legutóbbi tartott gyülésén számbavette a beerkezett anyagot es egyhangu hatarozattal kimondta, hogy a szekely kongresszust meg ez evben megrendezi. Az előkeszülettek vegzesére a szekely kérdessel foglalkozó közeleti férfiakból bizottságot szervez, mely rövid idő alatt megállapitja a kongresszus idejet, helyet, ügyrendjet es a tárgyalando kérdeseket. A kongresszusra meghivjak a kormányt, az összes szekely hatóságokat es testületeket, valamint az erdelyi közgazdasagi es kulturalis egyesületeket es egyeseket.

Örvendetes jelkent emlitjük, hogy a kereskedelmi miniszter es gazdaságügyi miniszter bejelentette es az egész kongresszus tervezetet bekerte. Hasonokep a honvedelmi miniszter is üdvözölte az E. K. E. hazafias kezdeményezest. Erdekesnek tartjuk közölni, hogy a megirordezett szekely hatóságok s egyesek közül 3 főispán, 3 alispán, 6 szekely orsz. képviselő, 15 főszolgabirosag, 2 város, 7 erdőhatóság, 1 kulturmérnökség, 10 egyházi hatóság, 2 egyesület, 8 tanügyi hatóság, 124 község, 140 magánember adott be velemenyt az E. K. E.-hez, melyekben a kongresszus megtartasat" helyesik, az abban valo reszvetelt megigérik es a szekely bajok orvosasara a tárgyalandó javaslatokat bejelentik.

A felterjesztett ellenes nyilatkozatok 1 főispán (Csikm.) s 1 tanácsnok (Csikm.) 1 kikapcsolta (M.-Vásárhely), ezek s inkább azert, mert mar megelőzettek a sok elmeleti vitatkozást a székely kérdésben.

A javaslatok tömegéből kiemeljük ezeket:

Szekely korvasut, Szárhegyen kóforagó, Gyergyó-Szent-Mikloson erdeszeti szakiskola létesitese; textilipar támogatasa, posztogyarak szervezese; csikszentdomokosi rezbanyak megnyitasa, székely földhitelintézet, tanitókepzöhen gazdasagi oktatas intensivebbe tétele, szövetkezetek alaptasa, birtokvizsonyok rendezese, házipar lejlesztese es terjesztese, gyógyito fürdok fejlesztese, asvanyvizek ertekesitese, sok gyermekü székely családok támogatasa, a szekely kérdesnek részletekben, szakkérdesekre megoldasai, anyagi helyzet javitasa, székely ipar fellendítése, hazaik kereskedés szervezása, állatenyésztes fejlesztese, hitelrendezés, erdők arányositása, erdei legelok kerdese, tagositás, utadó, a székely jegzalogkölcsönök konvertalasa, a bányászat fejlesztése, ujabb mezogazdasagi agak meghonositása, talajjavitás, tagositas gyorsabb keresztülvitele, fafogyasztó iparágak fejlesztese, belterjesebb gazdálkodas es a mütrágya hasznalatanak bevezetese, mintagazdaságok szervezése, ujabb takarmanyfelek termelese, selyemtenyesztés, az okszerü istallózás bevezetése, erdei es vizcinálta utak ügye, erdőkezeles, regalemegvaltas ügye, turistasag es idegen forgalom, az elhanyagolt iskolak fejlesztése, ipariskolák felallitasa, kozmagtarak, baromfi ertekesites, munkashitel, munkásvedelem es biztositás, székely termények es allatok kulfoldi szallitasa, katonai idő leszallitasa, palinkafőzes, gyümölcs-conservygyár felállítása, kosárkoto lanfonyam, sertesvasarok, czukergyár, tőzsegy vagyonbol adomentes takarékpénztárak felallitasa, a törvény módositása, dohányültetés stb. stb. Szóval a beerkezett javaslatok a legaprobb részletekig felölelik a székelység összes bajait es ezek orvoslasára szükséges intézkedeseket. Egy-egy kérdés ismeloldik számtalan beadványban különböző megokolassal. A tagositás, erdőlegeltetes, arányositás kérdéseinek rendezése benne van majdnem minden község beadványában. Ezekből domborodik ki igazán es a tenyeknek megfelelőleg a székely kérdés.

Szinészet.

Az elmult héten ismét gazdagabb lett közönségünk egy kellemesen, valoban élvezetet töltött hetet. Micsey F. György szinigazgató elökelő szintársulata ismeletlen meggyozte, hogy a partolasra érdemes; elfeledtette közönségünkkel a bantasokat, melyekben annyiszor es oly mertalanul reszesult megelőző időkben egyes vársulatok' altal. Megmutatta, milyen lehet es milyennek kell legyen az uj szazadban egy videki szintársulat minden egyes eloadasa. Elismeres Micsey-nek es agilis tikara- hovessy Lajosnak erette. Mindent eljövöttek közönségünk igényei kielegitesere es rokonszenvének megtartasara. A működő személyzet pedig teljesen méltó volt vezetőihez. Esterél-estere kiválo hivatottsaggal töltötte be szerepkörét a altalaban a köristek is ep ugy megérdemlik — sajat körülöttek eloszeretet, mint a művészi ihlettol áthatott fajtékosok.

Szombaton (jun. 8 án) diesőégesen uralkodó királyunk szülőházánál a feloszlásnál az ifjuságnak Rakosy Jenő kiváló publicistának, az orszagos magyartekintely 3 felvonasos opera legendajat: A bolondot hozták szinre eredeti korhű jelmezekkel, igen sikerult eloadásban. Rakosy operajan ket fő eseleknny pazdel vonul vegig mogapjo jellemvonasokkal. Pimpo korcsmaros (Fenyessy Dezső) felesege betegágynal fogadjat tesz a szüz Anyanak, hogy ha meggyogyul, szabadnak első gyermeket a szentegyhanak lenjanija. Ezutan a szegény ember szerelmes a szép Mariba, ki azonban eldönti, melyik az első. De ott van Dringo (Vago Geza), a furfangos sehrestys, kinek á aranyert adott tanacsara a korcsmaros harom leanyaral a nagy templom a kösszepirn all, hova a Mária, ki a maganak nem akar, annak férjet küldene. Dringo meg a szegy szerezve, liatal emberekrol gondoskodik es a lanyok ferjhez menve, boldog parok lesznek. Ez az egyik eseleknny. A masik ott kezdődik, hogy Bimbo csaszargro bolose (Toth Elek) az utan felszed egy gyermekleanyt. Felneveli azt s a szokas hatalma alatt orjongesig beleszeret a nelkül, hogy ezt a leanynak erithetove tenne. E közben a leany Delli lovagba (Szarvassy Janos) is szerelmes, a leanyka szerelmes a lovag imadkozni tanitja es a templomba vezeti, hova a leany elszoszor lepett. Bimbilla (Nemethne Zoltan Honkaj meghatottságaban szemreleanyast tesz kesöbb Bimbillaval es ez raveszi, hogy ő is a templomba menjen vele. A bucsus nep a csavargo bolondot nem engedi templomba s e miatti erószakosodásaert elveri. Delli menti ki a szegy templomi tolgy kezebol es lecsillapitja a nepet. Midőn a lovag feleségül akarja venni Bimbillát, a bolond meg akarja ölni őket s mivel ez nem sikerül, fajdalma orjongosse teszi. Eszebe jut a szüz Mária, ki mindenkit megsegit. Berohan a templomba, de ő mindnüt eletének eszmenyeket, Bimbillat látja a szép anya képet nézve, azt hiszi, hogy Bimbilla jő feléje, szive megreped es az oltar előtt összeregyva, meghal. Fenn ainegorikus kep tunik elő. Megjelen Delli es Bimbilla csolnakban, a mint a boldogság repjartjara sietnek.

Vasarnap (jun. 9-én) délután Katona József örökbecsü szinjatéka: Bank-ban; este pedig Geczynek: A mit az erdő mesel cz. nepszinmüve kerult eloadasra.

Hétfőn a Nevtelen levelek vagy a furfangos házmester cz., Maurice Desvalières és Antony Mars 3 felvonasos bohozatát adták nagy sikerrel. Lacrouette, szobrasz (Toth Elek) hon szeretti feleségét (Jesko Jenőné) es ezen boldogsagt igen kedves, sok szeretetreméltóságot bíró aposa (Nemeth Lajosné) a nagy gyali jósago nénna anyósa (M. Nagy Mari) meg csak lokozia. Az anyos azonban nevtelen level alapjan arrol értesül, hogy vejne-e-csalja az ő leanyat. Tettenérő szándékunk s az anyósnak legrosszabb szándékai levén »largyalja« vejét. Véletlenül ép akkor csipi meg a vőt, mikor az egy ajult nőt karjai közt tart. Kűzi lebát vejet a házból es igen sok bohosag utan vegre kiderül, hogy a nő nem vejet, de az ő leanyat szerette. Mind egy altalanos bekeötessel vegződik a darab.

Kedden Zeller bajos zenejű operettéje „A madarász" ment.

Szerdán Ordonneau Maurice francia tánczoperettéje kerult eloadásra „A baba" czimü meseje az, hogy De'la Mantenelle grőf (Fenyessy Dezső) öcsse Lauczelot (T. Pogány Janka) nagybatjának akarata ellenére novicius lesz s e miatt az kitagadja őrökösét. Csak akkor hajlandó neki megbocsátani, ha nőnek az élők. Egy ilyen baba elvetelét ajánlja noviciusának, ki hajlandó nagybatját ujatszani. A babagyaros-nál egy ilyen kész baba eltort s a mester tudtan kivül a Szép Olivet (Szőllősy Aranka) szerelmese (Csongor Mar ska) teszi helyette, a ki titokban szereti a noviciust. Ez bemutatja batjának képzelt baba menyasszonyat s az eskütő megtörtenik. Nasczut örve alatt a novicius zardabeli czélujaba visszi felesegét. A babagyaros a furfajja csinyje miatt a grőf szolgalatabol elkertesik es a gazdag nagybacsi nagyobb pénzösszeggel kiesgiti a kolostort. Lancellóról lemondanak a barátok. Csongor nagy müveszettel oldotta meg nehez szerepét.

Csütörtökön Olsen Hall szép zenejü operettéje „A győző rabszolga" kerult szinre, mig pedig Jókai Mor remek drámajat az „Arany ember"-t adtak Jesko Ariadne jutalomjatekaul. Jeskő tobbszoros nagy eloadasa mesterette a szinészt s az ifjusag gyönyörü virágcsokorral kedveskedett.

Szombaton (tegnap) Micsenyné Bacskai Julcsa felleptevel Clairville és Ch. Gabet szövegére Planquette-nek remek zenejü operettéje, a Korneville hanrapok eredetje.

Ma csak ha-om eloadás lesz. Ma (vasárnap) délután 3 órakor „A falu rossza", este pedig Gelber Károly kiváló szép zenejü operettéje meg Ismerlhe az Illusion es Tarsulh Janos, a tarsulat kitünő tagjai nak jutalomjatekaul. Holnap (hétfőn) pedig utol ó, buczuseloadas és Toth Elek jutalomjatéka lesz. Közkivánatra adják „A bölcső" cz. remek sz.mmuvet. Ugy a jutalmazottak, mint a kitünő szinjátékok valamint az igen szerelmetik közönségünk legnagyobb mérvü érdeklődését es meleg pártfogását.

A kitünő szintársulat innen Gyergyó-Szent-miklósra, majd Csik-Szeredába utazik.

Közmivelődés.

Az Udvarhelymegyei Tanitó-Egylet Homorod videki főkőkore f. hó 6 án tartotta meg ez évi II-dik rendes gyülését Abásfalván, Bedő József elnöklete alatt, ahol a tagok nagy számmal jelentek meg.

Az elnök megnyitójában ismertette az allami iskolak gondnokságainak kiadott uj utasitást. Mint a tanitókra örvendetes esemény emlitette fel, mert az eddigi utasitas a kornál emeledett iskolak viszonynak megfelelő uj szavakat nem merve van az ujra szerkesztve a tanitók ohajtásval is egyezőleg. Az iskola belügyei a tanitókra, tantestületekre es tanfelügyelőkre bizatnak, mig a külső dolgok intézése lesz a gondnokságok feladata. A III fejezetből dicsi utasitást minden oldalról megvilágitva tárta fel gyülés előtt.

A mult gyülésről szérkesztett jegyzőkönyv elogadtatott.

Bedő Jakab felolvasót tartott Pethes Jánosnak „Gyermek Pszichologia" cz. müvére vonatkozólag. Ajánlotta, hogy ne csak a kör könyvtára számára vétessek meg ezen könyv, hanem minden tanitó szerezze meg, mert a pszichologiai ismeretek gyarapitására — mint olyannoknak, a kik tevékenyen az egyszerű lelek idomitásával töltik el — mint szükséges szerkezetünk kell a szez kitünő segédeszköznek találja. Felsorolta a könyv tartalmat. Tekintettel arra, hogy a psychologia megügyelhetésére hazánkban a mar a paedagogusokat fogalakoztani kezdette, jó előre javasolja kartársainak, hogy e tárgyat tanulmányozzák, azért is, hogy ha ilyen irányu kerdeseket keresik fel a tanitokat, azokra alapos ismeretek ervenyesitesevel adhassanak feleleteket. Gyülés e tárgyban megszavazta hogy a mikor ujabb eldöntem, melyik az első. De ott van Dringo (Vago Gezá), a furfangos sehrestys, kinek á aranyert adott tanacsara a korcsmaros harom leanyaral a nagy templom a kösszepirn all, hova a Mária, ki a maganak nem akar, annak férjet küldene. Dringo meg a szegy szerezve, liatal emberekrol gondoskodik es a lanyok ferjhez menve, boldog parok lesznek. Ez az egyik eseleknny. A masik ott kezdődik, hogy Bimbo csaszargro bolose (Toth Elek) az utan felszed egy gyermekleanyt. Felneveli azt s a szokas hatalma alatt orjongesig beleszeret a nelkül, hogy ezt a leanynak erithetove tenne. E közben a leany Delli lovagba (Szarvassy Janos) is szerelmes a leanyka szerelmes a lovag imadkozni tanitja es a templomba vezeti, hova a leany elszoszor lepett. Bimbilla (Nemethne Zoltan Honkaj meghatottságaban szemreleanyast tesz kesöbb Bimbillaval es ez raveszi, hogy ő is a templomba menjen vele. A bucsus nep a csavargo bolondot nem engedi templomba s e miatti erószakosodásaert elveri. Delli menti ki a szegy templomi tolgy kezebol es lecsillapitja a nepet. Midőn a lovag feleségül akarja venni Bimbillát, a bolond meg akarja ölni őket s mivel ez nem sikerül, fajdalma orjongosse teszi. Eszebe jut a szüz Mária, ki mindenkit megsegit. Berohan a templomba, de ő mindnüt eletének eszmenyeket, Bimbillat látja a szép anya képet nézve, azt hiszi, hogy Bimbilla jő feléje, szive megreped es az oltar előtt összeregyva, meghal. Fenn ainegorikus kep tunik elő. Megjelen Delli es Bimbilla csolnakban, a mint a boldogság repjartjara sietnek.

Vasarnap (jun. 9-én) délután Katona József örökbecsü szinjatéka: Bank-ban; este pedig Geczynek: A mit az erdő mesel cz. nepszinmüve kerult eloadásra.

Hétfőn a Nevtelen levelek vagy a furfangos házmester cz., Maurice Desvalières és Antony Mars 3 felvonasos bohozatát adták nagy sikerrel. Lacrouette, szobrasz (Toth Elek) hon szeretti feleségét (Jesko Jenőné) es ezen boldogsagt igen kedves, sok szeretetreméltóságot bíró aposa (Nemeth Lajosné) a nagy gyali jósago nénna anyósa (M. Nagy Mari) meg csak lokozia. Az anyos azonban nevtelen level alapjan arrol értesül, hogy vejne-e-csalja az ő leanyat. Tettenérő szándékunk s az anyósnak legrosszabb szándékai levén »largyalja« vejét. Véletlenül ép akkor csipi meg a vőt, mikor az egy ajult nőt karjai közt tart. Kűzi lebát vejet a házból es igen sok bohosag utan vegre kiderül, hogy a nő nem vejet, de az ő leanyat szerette. Mind egy altalanos bekeötessel vegződik a darab.

Kedden Zeller bajos zenejü operettéje „A madarász" ment.

Szerdán Ordonneau Maurice francia tánczoperettéje kerult eloadásra „A baba" czimü meseje az, hogy De'la Mantenelle grőf (Fenyessy Dezső) öcsse Lauczelot (T. Pogány Janka) nagybatjának akarata ellenére novicius lesz s e miatt az kitagadja őrökösét. Csak akkor hajlandó neki megbocsátani, ha nőnek az élők. Egy ilyen baba elvetelét ajánlja noviciusának, ki hajlandó nagybatját ujatszani. A babagyarosnál egy ilyen kész baba eltort s a mester tudtan kivül a Szép Olivet (Szőllősy Aranka) szerelmese (Csongor Mar ska) teszi helyette, a ki titokban szereti a noviciust. Ez bemutatja batjának képzelt baba menyasszonyat s az eskütő megtörtenik. Nasczut örve alatt a novicius zardabeli czélujaba visszi felesegét. A babagyaros a furfajja csinyje miatt a grőf szolgalatabol elkertesik es a gazdag nagybacsi nagyobb pénzösszeggel kiesgiti a kolostort. Lancellóról lemondanak a barátok. Csongor nagy müveszettel oldotta meg nehez szerepét.

Csütörtökön Olsen Hall szép zenejü operettéje „A győző rabszolga" kerult szinre, mig pedig Jókai Mor remek drámajat az „Arany ember"-t adtak Jesko Ariadne jutalomjatekaul. Jeskő tobbszoros nagy eloadasa mesterette a szinészt s az ifjusag gyönyörü virágcsokorral kedveskedett.

Szombaton (tegnap) Micsenyné Bacskai Julcsa felleptevel Clairville és Ch. Gabet szövegére Planquette-nek remek zenejü operettéje, a Korneville hanrapok eredetje.

Ma csak ha-om eloadás lesz. Ma (vasárnap) délután 3 órakor „A falu rossza", este pedig Gelber Károly kiváló szép zenejü operettéje meg Ismerlhe az Illusion es Tarsulh Janos, a tarsulat kitünő tagjai nak jutalomjatekaul. Holnap (hétfőn) pedig utol ó, buczuseloadas és Toth Elek jutalomjatéka lesz. Közkivánatra adják „A bölcső" cz. remek sz.mmuvet. Ugy a jutalmazottak, mint a kitünő szinjátékok valamint az igen szerelmetik közönségünk legnagyobb mérvü érdeklődését es meleg pártfogását.

A kitünő szintársulat innen Gyergyó-Szent-miklósra, majd Csik-Szeredába utazik.

Közmivelődés.

Az Udvarhelymegyei Tanitó-Egylet Homorod videki főkőkore f. hó 6 án tartotta meg ez évi II-dik rendes gyülését Abásfalván, Bedő József elnöklete alatt, ahol a tagok nagy számmal jelentek meg.

Az elnök megnyitójában ismertette az allami iskolak gondnokságainak kiadott uj utasitást. Mint a tanitókra örvendetes esemény emlitette fel, mert az eddigi utasitas a kornál emeledett iskolak viszonynak megfelelő uj szavakat nem merve van az ujra szerkesztve a tanitók ohajtásval is egyezőleg. Az iskola belügyei a tanitókra, tantestületekre es tanfelügyelőkre bizatnak, mig a külső dolgok intézése lesz a gondnokságok feladata. A III fejezetből dicsi utasitást minden oldalról megvilágitva tárta fel gyülés előtt.

A mult gyülésről szérkesztett jegyzőkönyv elogadtatott.

Bedő Jakab felolvasót tartott Pethes Jánosnak „Gyermek Pszichologia" cz. müvére vonatkozólag. Ajánlotta, hogy ne csak a kör könyvtára számára vétessek meg ezen könyv, hanem minden tanitó szerezze meg, mert a pszichologiai ismeretek gyarapitására — mint olyannoknak, a kik tevékenyen az egyszerű lelek idomitásával töltik el — mint szükséges szerkezetünk kell a szez kitünő segédeszköznek találja. Felsorolta a könyv tartalmat. Tekintettel arra, hogy a psychologia megügyelhetésére hazánkban a mar a paedagogusokat fogalakoztani kezdette, jó előre javasolja kartársainak, hogy e tárgyat tanulmányozzák, azért is, hogy ha ilyen irányu kerdeseket keresik fel a tanitókat, azokra alapos ismeretek ervenyesitesevel adhassanak feleleteket. Gyülés e tárgyban megszavazta hogy a mikor ujabb eldöntem, melyik az első. De ott van Dringo (Vago Gezá), a furfangos sehrestys, kinek á aranyert adott tanacsara a korcsmaros harom leanyaral a nagy templom a kösszepirn all, hova a Mária, ki a maganak nem akar, annak férjet küldene. Dringo meg a szegy szerezve, liatal emberekrol gondoskodik es a lanyok ferjhez menve, boldog parok lesznek. Ez az egyik eseleknny. A masik ott kezdődik, hogy Bimbo csaszargro bolose (Toth Elek) az utan felszed egy gyermekleanyt. Felneveli azt s a szokas hatalma alatt orjongesig beleszeret a nelkül, hogy ezt a leanynak erithetove tenne. E közben a leany Delli lovagba (Szarvassy Janos) is szerelmes a leanyka szerelmes a lovag imadkozni tanitja es a templomba vezeti, hova a leany elszoszor lepett. Bimbilla (Nemethne Zoltan Honkaj meghatottságaban szemreleanyast tesz kesöbb Bimbillaval es ez raveszi, hogy ő is a templomba menjen vele. A bucsus nep a csavargo bolondot nem engedi templomba s e miatti erószakosodásaert elveri. Delli menti ki a szegy templomi tolgy kezebol es lecsillapitja a nepet. Midőn a lovag feleségül akarja venni Bimbillát, a bolond meg akarja ölni őket s mivel ez nem sikerül, fajdalma orjongosse teszi. Eszebe jut a szüz Mária, ki mindenkit megsegit. Berohan a templomba, de ő mindnüt eletének eszmenyeket, Bimbillat látja a szép anya képet nézve, azt hiszi, hogy Bimbilla jő feléje, szive megreped es az oltar előtt összeregyva, meghal. Fenn ainegorikus kep tunik elő. Megjelen Delli es Bimbilla csolnakban, a mint a boldogság repjartjara sietnek.

Vasarnap (jun. 9-én) délután Katona József örökbecsü szinjatéka: Bank-ban; este pedig Geczynek: A mit az erdő mesel cz. nepszinmüve kerult eloadásra.

Hétfőn a Nevtelen levelek vagy a furfangos házmester cz., Maurice Desvalières és Antony Mars 3 felvonasos bohozatát adták nagy sikerrel. Lacrouette, szobrasz (Toth Elek) hon szeretti feleségét (Jesko Jenőné) es ezen boldogsagt igen kedves, sok szeretetreméltóságot bíró aposa (Nemeth Lajosné) a nagy gyali jósago nénna anyósa (M. Nagy Mari) meg csak lokozia. Az anyos azonban nevtelen level alapjan arrol értesül, hogy vejne-e-csalja az ő leanyat. Tettenérő szándékunk s az anyósnak legrosszabb szándékai levén »largyalja« vejét. Véletlenül ép akkor csipi meg a vőt, mikor az egy ajult nőt karjai közt tart. Kűzi lebát vejet a házból es igen sok bohosag utan vegre kiderül, hogy a nő nem vejet, de az ő leanyat szerette. Mind egy altalanos bekeötessel vegződik a darab.

Kedden Zeller bajos zenejü operettéje „A madarász" ment.

Szerdán Ordonneau Maurice francia tánczoperettéje kerult eloadásra „A baba" czimü meseje az, hogy De'la Mantenelle grőf (Fenyessy Dezső) öcsse Lauczelot (T. Pogány Janka) nagybatjának akarata ellenére novicius lesz s e miatt az kitagadja őrökösét. Csak akkor hajlandó neki megbocsátani, ha nőnek az élők. Egy ilyen baba elvetelét ajánlja noviciusának, ki hajlandó nagybatját ujatszani. A babagyarosnál egy ilyen kész baba eltort s a mester tudtan kivül a Szép Olivet (Szőllősy Aranka) szerelmese (Csongor Mar ska) teszi helyette, a ki titokban szereti a noviciust. Ez bemutatja batjának képzelt baba menyasszonyat s az eskütő megtörtenik. Nasczut örve alatt a novicius zardabeli czélujaba visszi felesegét. A babagyaros a furfajja csinyje miatt a grőf szolgalatabol elkertesik es a gazdag nagybacsi nagyobb pénzösszeggel kiesgiti a kolostort. Lancellóról lemondanak a barátok. Csongor nagy müveszettel oldotta meg nehez szerepét.

Csütörtökön Olsen Hall szép zenejü operettéje „A győző rabszolga" kerult szinre, mig pedig Jókai Mor remek drámajat az „Arany ember"-t adtak Jesko Ariadne jutalomjatekaul. Jeskő tobbszoros nagy eloadasa mesterette a szinészt s az ifjusag gyönyörü virágcsokorral kedveskedett.

Szombaton (tegnap) Micsenyné Bacskai Julcsa felleptevel Clairville és Ch. Gabet szövegére Planquette-nek remek zenejü operettéje, a Korneville hanrapok eredetje.

Ma csak ha-om eloadás lesz. Ma (vasárnap) délután 3 órakor „A falu rossza", este pedig Gelber Károly kiváló szép zenejü operettéje meg Ismerlhe az Illusion es Tarsulh Janos, a tarsulat kitünő tagjai nak jutalomjatekaul. Holnap (hétfőn) pedig utol ó, buczuseloadas és Toth Elek jutalomjatéka lesz. Közkivánatra adják „A bölcső" cz. remek sz.mmuvet. Ugy a jutalmazottak, mint a kitünő szinjátékok valamint az igen szerelmetik közönségünk legnagyobb mérvü érdeklődését es meleg pártfogását.

A kitünő szintársulat innen Gyergyó-Szent-miklósra, majd Csik-Szeredába utazik.

Közmivelődés.

Az Udvarhelymegyei Tanitó-Egylet Homorod videki főkőkore f. hó 6 án tartotta meg ez évi II-dik rendes gyülését Abásfalván, Bedő József elnöklete alatt, ahol a tagok nagy számmal jelentek meg.

Az elnök megnyitójában ismertette az allami iskolak gondnokságainak kiadott uj utasitást. Mint a tanitókra örvendetes esemény emlitette fel, mert az eddigi utasitas a kornál emeledett iskolak viszonynak megfelelő uj szavakat nem merve van az ujra szerkesztve a tanitók ohajtásval is egyezőleg. Az iskola belügyei a tanitókra, tantestületekre es tanfelügyelőkre bizatnak, mig a külső dolgok intézése lesz a gondnokságok feladata. A III fejezetből dicsi utasitást minden oldalról megvilágitva tárta fel gyülés előtt.

A mult gyülésről szérkesztett jegyzőkönyv elogadtatott.

Bedő Jakab felolvasót tartott Pethes Jánosnak „Gyermek Pszichologia" cz. müvére vonatkozólag. Ajánlotta, hogy ne csak a kör könyvtára számára vétessek meg ezen könyv, hanem minden tanitó szerezze meg,

Különfélék.

— **A lengyár alapkő letétele.** Szép és lélekemelő ünnepség volt — mint lapunknak irják. F. hó 11-én d. u. 3 órakor tétetett le Sz.-Kereszturon az allami ag segélyezett lengyárban szép alapkőve nagy közönség jelenlétében. Képviselve volt az ünnepélyen Sz.-Kereszturjakosságanak minden osztálya. Jelen voltak: a főszolgabiróság, a varos előljárósága, a lepezdei tanari kar képviselői, az intelligens osztály nagy része és az paroskok küldi jen sokan. Az alapkőre az első kalapacs tisztet Galffy Kálman főszolgabiro tette szép beszéd kíséretében. A hivatalos actus bevégeztével vmegyénk szeretett főispánjat, kinek a grár létesitésében a legnagyobb érdeme van, következő távirattal üdvözöltek

ész-gyűlt közönség nevében üdvözöljük Mellösöghot, mint a gyűlés alapítóját és a szabadság megvédőjét, ilkes jóltevőjét.« Gallfy Kálmán. A főispán következő kivirattal válaszolt Gallfy főszolgabírónak: »Lengyár lapkövének letétele alkalmával kifejezett szivélyes üdvözletet kérem, fogadja az ünnepségen résztvevő közönségének is hálás köszönetemet azon ohajtásomnak, vajha kölcsinös egyértelemzet és támogatással járó tettek dicsőítik az alkotást letesithennék szekely nemünk javára.« Ugy legyen!!

— **A mai nyári tanczvigalom**, melyet a Koronkanyert fedett helyiségében — tekintet nélkül az időre — siettlenül megtart a rendező bizottság — nagy szerelmet biztatja a helybeli kereskedőket és a kereskedő ifjak körét. A pompas fekvésu, igen szép kertben, melyben élvezete is lesz vigadni folytonos munkaban lévő kereskedőinknek. S hiszük és remeljük, hogy a nagy közönség is tömeges megjelenésével tüntéti ki hivatásjutát.

— **Tanulók harmincéves találkozója városunkban.** Tamási Péter kir. törvényszéki irodaiszt felhívja mint volt iskolatársait, kik az 1870—1871-iki iskolaév alatt a marosvásárhelyi reál-iskolát, vagy a kereskedelmiben érettségit tettek, hogy egymásnak annak idején adott ígeretükhöz képest folyó évi julius 23 án delelőtt 9 órakor az iskola disztermében megjelenni szíveskedjenek. Akadályoztatás esetén kimeríto levelet kér.

— **Közigazgatási bizottságunk** havi rendes ülését e hó 12-én Hollaky Arthur főispán elnöklete alatt artiotta meg a vármegyeház kisterme ben. Az ülés lényegesebb szakbeli részletes tudositusnak tekintendő jövő számunkra marad.

— **Meghivó.** A székelyudvarhelyi ev. ref. kollegium zene és énekpalyázatokkal kapcsolódó évzáró ünnepélyére az intézet tornacsarnokába, f. évi junius hó 16-ikán (vasárnap) délután 3 órakor tartja meg, melyre az érdeklődó közönséget tiszteletteli meghivja és igazgatósága.

— **A Székely Dalegylet**, mint azt már jeleztük, Székely-keresztúron f. hó 23-án tartja trefás dalestélyet a Walter fele kertbeliségben. A dalestély vendőkségét Gallfy Kálman Székely-keresztúr, járás közszerkezetben álló főszolgabirája fogja vezetni. A vendőkségban véve is elég biztositékot nyujt az estély sikerére. A müsor teljesen azonos a telen itt helyben artott trefás dalestély müsorával. Nem kétkedünk abban, hogy Székely-Keresztúr hazafiai, a minden szép és jóért lelkesülni tudó közönsége is kiszállnak az estélyen, melyen dalaraink jelegje, »Zengjünk dalt, magyar dalt, felkesitő, melytől a szív dobogni fog.« Helybeli urak: I. rendű asztal sz. j 2 K csaladjegy 4 K. II. rendű asztal sz. j. 1 K 60 f, csaladjegy 3 K 50 f, III. rendű asztal sz j, 1 K. Deakjegy 60 filler.

— **A helybeli áll. főrealiskolában** az érettségi vizsgálat e hó 11 és 12-én folyt le Kunze Ödek tanárelnök elnöklete alatt. Az eredmény a következő: jelesen érettek Soltmossy Ákos és Szabó Ignácz, jól érettek Gyorgyevits Mihály, Kereszties Mihály, Schuller Gusztáv, Szakács József és Tichy Rezső. Kellőnek egyszerűen érett, nagy tanuló pedig egy egy ifjú, kik szóbeli vizsgát tettek. Ez évben egy sem bukott, ugy, hogy ezek folyó évi szeptemberben javitó vizsgálatra alkalmak. Az eredmény tehát igaak mondhato.

— **Párullanni szomoru menyekző** volt kedden junius 12-ikén Baróton a Zathureczky Gyula szolgabirótokos hazanál — amint levelezőnk értesit. Nagyajtai Zathureczky József régóta özvegy birtokosnak a kedves leánya Korinna volt terjhez menendő a baróti ungbiczei hazból és hazával a gyászfátyol vagy jó hirben álló delczeg brassó honvéd czredsehes, Henn Ferenczhez. Zathureczky László baróti anyakönyvvezető megjelent a rokon esaladnal, hol nagy násznep ünnep a fiatal párt vezette oltár a jegyesek hazas felekuek jelentette ki s felterte a jegyokonyv alá, para, mit a menyasszony teljesitett. A volegény csak a vezetekneivt irta be s azzal öszszeregyott igzalmaban — vornyet hallt. Es meg a jogasz körokben is nagy kerdest és vetemenykiindosbeget dez ott a hazasságkötés kerdesekben. A vőlegenyt nagy gyaszpompával temettek el. Es a menyasszony vigaszthatatlan, hervadó illomszal! Egy emberöltő alatt alig tórcsbetelt hasonlo esemeny.

— **A Székely Dalegylet** május 27-én rendezett dalestelyen felsöthelyek: Damokos Andor dr alispan 10 koronat es Lukacsffy Istvan dr 2 koronat, melyeit halas köszönettel nyivanuja a Dalegylet elnöksége.

— **Nyilvános köszönet.** Kedves kötelezettséget teljesitek, midőn nagys. Veress Gyula banyanagy urnak, a sobanya t. igazgatóinak, tovabba az ali. o. t. igazgatóságnak és Parejd vendegszerető t. csaladjainak nagon jókoteleu elöreknyomgoskodt, melyben fesö lenunyiskolank növendékeit es tanitótestületet kiranduljaunk alkalmával reszesiteni szivesek voltak, halas köszönetet mondok. Szekely-Udvarhely, 1901. junius 14. Weinburger Pánni igazgató.

Apró hirdetések.
1 rovatban minden szó 4 filléren, vastagabb betűvel 8 filler ért közül a kiadóhivatal.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely Borkereskedőtől Székely Keresztúr.

Biztos halászi patkány- és egerirtó szer 3 és 2 koronáért kapható Varga Sándornál Csikszentmárton Turkeve. Ezen szert a mikrárasnálunk sikerrel használják.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyi Fermengyel Gyulánál kaphatók.

Eladó telek. Alsó-Malomutczában fő utczán a helybeli levő telek eladó. Értekezhetni Darócai Józsefnél.

Tisztviselők érdeke.
Vármegyenk községi és körjegyzői egylete e hó 11-én a vármegyeház szeptó termében Rónay Sándor elnöklete alatt alapitott tartott. A gyűlés nagy tudomatyi rencesen — most is igen csekely számban voltak jelen. Pedig az a gondosan, szelés latokórrel megirt felhivó jegyzés, valamint az egylet belső ügyeinek megszervezése, szóban megerősitettek volna a tagok lkötezettsih érdekéset. Más fontos ujitásokról (miekezett meg az Chick: a f. évi január 1-evel eltelte lépteitt adatnyvszi közszolgálat állásmostasatol, a gazdasagi szunkas- es czeledszélyjeszítar, valamint a kegyvselőhaz előtt levő összetekintésekre és a kirajzolatas egyszerüsitéseiről szóló törvényjavaslatokrol. Kijelentette, hogy ezen törvények, törvényjavaslatok a mennyire fontos és üdvös dolgokat tartalmaznak, a jegyzői intézmenye ep annyira terhelők, mert habár a nagy erőfeszitésekben jóval azok szelbes az elvjárásnak megvezlétik meg, annak legfőbb szellemi ereje maga a jegyző. Az a kérdés tehát, hogy egy emberuak szellemi es fizikai ereje elegére arra, hogy a naprol-napra elvisehetetlenebbé jövő nehezedő terhek végrehajtasa mellett, behatolni tudjon a népek eletébe s a czinak vizonyait, fejlodeset, szokasait megismerven, üdvos dolgokat teremtsen? Nem elég, mert hisz elvégre a jegyző is csak egy ember es nemes hvatas, felnalata magasfaturu nagy es szep mennyiseg, de azért nem lehető egedmunka-erővel el nem latatik. Ennek hianyaban padig hivatalos ügykőrén kivül a sép eletében, annak hasznara, holdogulasara buvarkodni képtelen.« Majd felvet az közgyűlés vezetősének azon kérdeset, hogy egylet tagjainak nembánomsagat s az e miatti hatarokat. Végül pedig bejelentette a tisztviselő kar lemondatat. A közgyűlés telekes eljenzessel fogadta az ujitott igen gondos jelentest s a tisztviselő kar a közgyűlest folyó hó 25-én d. e. 9 órára tüzte ki, a melyben egyszersmint az orsz. közp jegyzői egylet közgyűlesebe kel tagot küldenek es esetleges intézvanyokat tárgyalnak. Reméljuk, hogy ezen közgyűlésbe az összes jegyzők megjelennek, annál is inkább, mert csak összelartas es egyértelmes hozhat kelő eredményt.

Sport.

Vivó-iskola varosunkban. Szigeti Benedek Gyula tobbszoros bajnok kitüntetett vivó torna-es bajnokviromesmester jar hetre varosunkba erkezett es itt vivojanfolyamot nyitott. Az orszagos hiru, kivalo bajnokviromester 1882-ben kezdett megismerkedni hazank viromesterei-es 1883-ban mindenkinek szemeben alottak. 1885-iki orsz. kiallitason kituno sikerrel merkozott, melynek tobbek kozott varosunkbol Lengyel József dr, varmegenk tiszti foorvosa es szemelyes tanuja volt. Ez alkalommal az Esztergalszay-fele 2000 koronas dijat is Benedek nyerte el. Majd az ezredves kiallitason is Budapesten elso-es elso mukodo tag jelentkezett, de jurynek kertek fel es banatpenzet otszoroson visszafizettek. Mintegy 175 elsorendu, eropzu viromesterrel vivott osztaly kozdetes s mindenki szepszerrel es kitunoen megallotta helyet. Ezaltal az orszagos torunverseynen 5111 bajnok felvonulasat es versenyet igazgatta s buzgo es sikeres mukodeseert kiralyunk O-fel ege lekegyelmesebb elismeresenek jelvel a Vaskoronat kituntetes kaptak. Ez ideig Budapesten es Gyulaban tehat egy ely kivalo mes ert biruik, aki teljesen meltó bizalmunkra es a legintenzivebb tamogatast valoban megerdemli. Tanitani fogja a magyar, olasz kardot es vitorz, valamint a franczia kardot s a leanygyermek torna kulonboszoeget. Kezdo vivoknak havidij 10 K, bolttvisaertó K — hat szemelyes csoportonkint Magan orakert 2 korona fizetendo. Parbaj elokeszuleseek hó 30 korona. Jelentkezeseket naponta regeli 9 órától 11, u. ó 5 orag elfogad Szigeti Benedek Gyula oki. vivomester Székely-Udvarhelyi, Csorgó-u, Kóbory-ház, a kir. tanfelügyelő lakasaval szemben.

BETEGH PÁL.
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Hivatalos rész.

(Ad. 7873/901. alisp. sz.) A m. kir. földmivelésügyi minister rendelete. **Rövid utmutatás a mezei egerek irtására.** Vedekezés az aratás után. Ha a poczok nyaron a gabonába huzodott, onnan csak a tarló feltöresekor irthato ki.

(folytatás és vége.) A poczok nem mélyen fészkel, hanem csak 18—25 czentire a fold szine alatt. Azert tehat a poczokepte tarlon nem szabad hecznünk az egyszeru tarlóhantassal, hanem fel is kell azt szantani, hogy az ége a poczok alatt mind felvesse s hogy ugy az eket körülö munkás ujnyi vastag vesszőbol kötött gyeplőt nyalábbal agyonverhesse. Ha a tarlóhantas a gyom miatt el nem maradhat, akkor a poczok irtasa miatt ugy kell segiteni a tarlon, hogy az ekelő szekelyen lebalkitott tarló kiszálldulása utan felszántjuk s a szantokat agyon verjük. Attalaban valahányszor a kultivator az eke jarja, rajta kell lenni, hogy az eletöl felvetett poczkot agyonveresük. Ez a poczokirtás s poczokirtás es a legjobb. A poczokirtasnak ugy is lehet vegrehajtani, hogy a poczokepte teruletnek elente csak 1/4-ed reszét szántjuk fel es a negyedik negyedet, vagy esetleg meg az enel is kisebb reszt legjobban a felszántás alá kerülő tarlót kozepen fogjuk fel, vagy egy helyig felszántjuk a poczokjuk, hogy a poczok a szántásrol a nem szántott teruletre huzódjek, a hol aztan a szántástor szintén agyonverjuk. Poczokirtas a czepkes bevegeztevel. Ha a czepkes bevegeztetö es a tarlófeltörés, a poczok nagy resze a czepléhelyeken marado szalma- es torekhazuba szorul, a hol kitelelve, tavaszzal megint szanaszét vándorol. A poczokunk ezt a termeszetes öszszerondeset szinten fel kell hasznalni az irtasara. Az ujon szalmaszalak helyet 25—30 czentimeter mely es ugy nojjon szeles árokban egy zárjuk körül, hogy a kazalhol kifele igyekvő poczok okvetelenül az árokba hulljon Ez utobbi oknál fogva szükséges, hogy a korúzáro árok fala igen meredek es egészen sima legyen. Az árok falanak annyira lehetőségos, mert tudjuk, hogy a poczokok csak kötött földön garázdálkodnak. Az ebbe az árokba hullott poczokat aztan agyon kell veretni, vagy a hol ezt elmulasztjak, ott az árok talpát a 2—3 ölnyi kiszélesités utan hegyes karóval egymás mellett 2—3 lyukat furnak, hogy e lyukak az árok egesz szelességet elfoglaljak es hogy az ide-oda fuksoó poczok közöttuk el ne haladhasson, hanem belejök hulljon. Az igy behullott poczokat aztan ehen vesz. Az elhullott poczokat, ha az árok lyukai velök megtelnek, azutan időröl-időre eltavolitjak, vagy helyökön betemetik es mellettök, amint az árok elmelyül, ujabb lyukat furnak. A hol a nyári gyapot es kender aratat idejében es alaposan vegrehajtjuk, sikerül a poczkot annyira kirtani, hogy az nemcsak már a nyár derekán nem, hanem öszszel nem tesz kárt es megvothajuk tőle nemcsak az öszi vetésket, hanem a jövő évi takarmányt adó hereséket is. Persze a siker teljessége nem egy gazdán, hanem az összes szomszédok, vagy legalábbszór a község összes lakosságnak jokaratan múlik: mert a poczokpárassal szemben a kisebb gazda magára hagyatva semmit sem tehet. Itt csak a gazdák együtteszen való mukodese biztosija a sikert s e siker a hitos hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbithato záros hatarido ellelte utan inditott torvenyi kereset annak a harmadik szemelynek, a ki időközben nyilvánkonyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886, XXIX. t.-cz. 16. es 18. §-aiuak esetében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt igazgosztesait is a tényleges birtokos tulajdonjoranak bejegyzese ellenében elletnondassai elmi kivánnak, irásbeli elletnondásukat hat honap alatt, vagyis **1901. evi december hó 14. napjáig** bezárólag a tikvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbithato záros hatarido lelette utan ellentmondásuk többé figyelemre nem lesz fogva;

3. hogy mindazok, a kik a Ukkönyv megalakitása tárgyaban tett intézkedések alatt, nemkülönben azok, a kik az 1. es 2. pontban körülirt eseteken kivül az 1892. XXXIX. t.-cz. szerint eljárás es az annak folyamán törtent bejegyzések alatt előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely iranyban sertve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog aranyanak az 1899. XXXVIII. t.-cz. 15. §-aiban biztott bejegyzest serelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó keresnyujtaket a tikvi hatosághoz hat honap alatt, vagyis 1901. evi deczember hó 14-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbithato záros hatarido elmulta után az utalalkinkkor közhegjét téves bevezetésel szamazó bárminemü igenyeket jóhiszemü harmadik személyek iranyaban többe nem ervenyesithetik, az emilett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes utjan es csak az idő közben nyilvánkonyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak serelme nélkül tamadhajak meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a biteleset hosszabbitasanak kerelmét akarjak kérni, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerü másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótolag benyujtanak, az eredeteket a tikvi hatósagnal átvehetik.

A kir. járásbiróság tikvi hatósága.

Sz.-Keresztúron, 1900. julius 6 an.

VERESS, kir. albiró.

A székelyudvarhelyi kerületi betegsegélyző pénztár elnökségétől.

Sz. 381—1901.

Pályázati hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatóságnak 1901. junius hó 6-án tartott ülesében hozott hatarozata erteimben 1901. ev julius hó 1-töl 1901. ev deczember hó 31-ig terjedő időre utólagos hatarral 12 korona fizetéssel egy pénztári szolgai állás rendszeresittetett, ki az előforduló szolgai teendok teljesitese mellett — minőr az vasarnap kivételevel — hétkoznap reggel 7-töl dél 12 oraig a hivatalos órak alatt a pénztárnok es ellenőr utasitasai szerint fog eljárni.

Ezen állást elnyerni ohajtók folkéretnek, hogy sajátkezüleg irt pályazati kereseket **1901. evi junius hó 23-án** déli 12 oraig Betegh Pál gazdatiszt-elnökhöz adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vehetők.

Székely-Udvarhelyi, 1901. junius hó 11-én.

mellett — illetőr a kir. tanfelügyelő lakasaval szemben.

Az igazgatóság.

Sz. 2285—1901. tikvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság reszéről közhirre tétetik, hogy Sternfeld Samuel végrehajtatónak ismeretlen helyen tartózkodó Veszprémi Anna Kelemon Károlyné végrehajtast szenvedő ellen 552 korona s jár. kiegitése végett ezen kir. törvényszék területehez tartozó, a székelyudvarhelyi 486. sz. tkvben A ¹ 1043/a. alj. hr. sz. fekvőre (udvarház) 1200 korona becsértékben az **1901. evi julius hó 23-napján** d. e. 10 órakor ezen telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igerőknek el fognak adatni.

A vevni szándékozók tartoznak a becsárnak 10 szazalekai keszpenzben, vagy óvadékleges papirban a kikiöltött kezehez letenni. Az árverés tovabbá a hivatalos órak alatt a tikvi hatóságnál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyi, 1901. evi majus hó 8-án.

MIHÁLY,
kir. tvszéki egyes biró.

Árverési hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy Farkaslaka, Malomfalva és Szentlélek községek vadászterülete **folyó hó 22-én** d. e. 9 órakor nyilt árverésen a legtöbbet igerőnek bécsáron fog adatni Farkaslaka községházánál.

Farkaslaka, 1901. junius 10-án.

CSOMOR GÁBOR,
jegyző.

Egy kiló friss marhahus 40 kr
Kapcza Antalnál Szombathelyen, agyagfürészek mellett.

Polgári és egyenruha szabó.
HANCZ SÁNDOR
szabómester Székely-Udvarhelyi,
Kossuth-utcza (Téchy-fele ház.)
Ajánlja mindennemű a szabóipar ágába vagó polgári és egyenruha ételeit.
Vidéki megrendelések pontosan és ju tányosan elvállal, ugyszintén javitásokat is.

Igyunk csak mégis PILSENI SÖRT. Ez a legjobb és legegészségesebb PILSENI SÖRCSARNOK.

Betegh Pál

Iskola Alapítvány Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Székely-Udvarhely rendezett tanácsu város polgármesterétől.

Ad 2954—901. szám.

közig.

Pályázati hirdetmény.

Székely-Udvarhely rendezett tanácsu város rendőrségénél ujonnan rendszeresitett **négy közrendőri állásra** ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni ohajtják, hogy erkölcsi és orvosi bizonyitványnyal és katonakönyvelővel felszerelt kérvényüket hozzám *f. hó 20-ig* adják be.

A közrendőri állás javadalmazása évi 480 korona fizetés és ruházat a költségvetés keretében megállapitott összeg erejéig.

Székely-Udvarhely, 1901. junius hava 2. napján.

Szakáts Zoltán,
polgármester.

JAKABFFY LAJOS
MŰ ÉS BÉRLŐ SZŰCS

Van szerencsem értesiteni a nagyérdemű közönséget, hogy **bundák**, valamint egyéb szőrme- és **bélelt ruhák**, takarók, utazó lábzsákok stb. **nyaraltatását** és **gondozását** legjutányosabb árban elvállalom, ugyszinten mindennemű finom és egyszerű szücsmunkát készitek. Vaddisznó, medve, farkas, róka s egyálalán minden erdei vadbőröket szőnyegnek idéssel kiké szitek. Védekezzünk a molyok ellen. Javitások gyorsan és olcsón. Vidéki megrendelések pontosan teljesitek.

Lakásom:

SZÉKELY-UDVARHELYEN, Kossuth-utcza, Szeles Pál-fele ház, a postával szemben.

Tisztelettel:
Jakabffy Lajos, szücsmester.

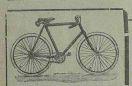

PANAJOTH ALBERT
műlakatos

KERÉKPÁR RAKTÁRA

Székely-Udvarhelyt. Kossuth-u. 44.

Nagy választék: *Kaiser-, Styria-, Regent-* stb. *kerékpárokból.* Legolcsóbb árak.

Az összes felszerelések kaphatók. Lakatos munkák, sirkerítések, villamos csengők, tüzelők stb. esetleg előnyös részletfizetésre is.

Kerékpárjavitó műhely.
Csak szolid kivitel és olcsó ár a jelszavam.

Épület- és bútorasztalos

Van szerencsém értesiteni a nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, igy jutányos áron és szolid kivitelben készitek szoba- és konyhaberendezéseket, gazdasági felszerelésekét, épületek padlóját, ajtók és ablakokkal való fel-szerelését, különösen ajánlom remek müvü irószatalainat, könyv- és irómenyállványaimat.

Községi jegyzői és biró i irodák teljes berendezést.

Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyi, Szombatfalvi-utcza. (Saját házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

BACZÓ LÁSZLÓ
fárfiszabó üzlete Székely-Udvarhelyt

Főter, a Gyertyánffy-féle kereskedéssel szemben.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Van szerencsém a m. t. közönség szives figyelmét nagy választeku legdivatosabb raktáron tartandó férfiruha szövetekkel felszerelt *férfiszabó üzletemre* tisztelettel felhivni. — Arról értesülvén, hogy a budapesti első szabászati iskolát sikeresen végeztem, teljes biztositékot nyujt a m. t. közönségnek, hogy pontos és izléses öltönyöket vagyok képes előállitani ezzel és lelkiismeretes kiszolgálásommal igen tekintetjes vevőkre siketüt megnyerhetnem. Köszönetet mondok a szives pártfogásért, kérem azzal továbbra is megtiszteni kegyeskedjenek. — Továbbá van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy a tavaszi és nyári idényre egészen friss, legjobb minőségü szövetekkel raktáromat dusan kibővitettem.

Kész szolgalattal:
Baczó László
férfiszabó.

Hazai és angol szövetek! Csinosság és tartósságért jótállás!

Pártfogjuk a hazai ipart.

Késmárky Akos
kocsigyártó és nyerges

Székely-Udvarhelyt (szemben a vasuti állomással) ajánlja minden e szakmába vágó s a legkényesebb igényeket is kielégitő munkáit, u. m.: teljesen uj kocsik és szekerek, nyergek, matracok, ablakredőnyök, képkeret-aranyozások, padló-fényezések, festések, különösen székely stilü bútorok festése stb. stb. elkészitését. — Javitások olcsón eszközöltetnek. Vidéki megrendelések gyorsan és jutányos áron teljesitetnek. Régi kocsikat és szekereket becserélek, esetleg készpénzért megveszek. Mintajegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — A nagyérdemű közönség szives hazafias pártfogását kérve, vagyok

tiszteletettel:
Késmárky Ákos,
nyerges és kocsigyártó.

CZUKRÁSZAT.

(Panajoth-féle házban) ujonnan berendezett **czukrászdámban** naponta friss **sütemények**, irós tészta, torta és csemege-sütemény, finom dobos torta s egyáltalán mindennemű torták és czukrászsütemények kaphatók. *Naponta friss fagylalt 3 féle* Ugyanott az ház udvarán külön épületben is rendeztem be, a hol is naponta kétszer friss péksütemény, u. m.: egyszerű és finom luksusz kifli, zsemle, vekni, buza- és rozskenyér kapható. — Kenyerek sütöttek rendes helyi árban s ovállalom naponta kétszer és pedig délelőtt 8 és 11 órakor. — Ugy a czukrászati, mint a péksüteletemben készült sütemények szemelyes felügyeletem alatt készittetnek. — Bankettek, keresztelők, eskuvők, szóval mindenünnepi alkalmakra és összejövetelekre a legkényesebb igényeket is kielégitő sütemények, torták, fagylalttal stb szolgálok.

A n. e. közönség becses pártfogását ajánlva magamat, vagyok

tiszteletettel: **Weiss Róza** a czukrászda és péksüzlet tulajdonosa.

Van szerencsém értesiteni a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy

Székely-Udvarhelyt
a Kossuth utczában

PÉKÜZLETET

nyitottam s ugy a czukrászda és péksüzlet fogyasztóinak szives pártfogásukat ajánlva, vagyok

tisztelettel: **Weiss Róza** a czukrászda és péksüzlet tulajdonosa.

DIADAL sac
legjobb honi pezsgőbor
EBERHARDT ANTAL-tól
BUDAFOK (Promontor.)

Kapható:
minden jobb fűszerkereskedésben, étteremben és kávéházban

Erdélyrészi képviselő: **RIEMER K. GUSZTÁV**
Székely-Udvarhely.

PAPP ISTVÁN
SZABÓ-ÜZLETE
SZÉKELY-UDVARHELYT. (Alsó piacztéren.)

Ajánlja a legujabb követelmények szerint berendezett

szabó- és szabászati üzletét.

Mindennemű uri öltönyök mérték szerint, izlésel, cival szerint legpontosabban készittetnek.

Legmodernebb mintak.

Mc Cormick Harvesting Machine Company

Chicagói aratógépgyár.

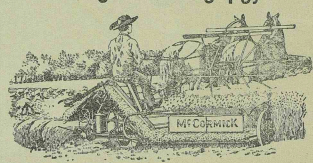

Kévekötő aratógép
Fűkaszáló gép
Kőszórőkészülék
„Deisi" marokrakó aratógép
Szénagyűjtő gereblye és
kévekötőfonal gyártmányai.

Ne vásároljon, mig gépeiket nem látta s árainkat nem kérdezte!

Olcsó tartalékrészek óriási raktára.

Tessék mintaknyvet kérni!

William J. Stillman, igazgató. Képviselőnk: Rösler és Gábor Sz.-Udvarhely Bpest. V. Váczi-ut 30

BUTOR

Grünwald Albert bútorkereskedő **Brassó**, Kapu-u. 47—49. Legnagyobb **bútorraktár a Relebart Fülöp** arádi bútorgyáros selyem, pelyhes készitményei **gyári árakon.**

30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több uriszoba barock, renaissance, secessió és önémet stilben állandóan raktáron vannak.

Nagy választék szalon- és futó szőnyegekben. Párisi, berlini, brüsseli stb. selyem, pelyhes szőnyegekben.

Kezeskedik kitünő minőségért, rendkivüli olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

RUDOLF JÓZSEF KÁRPITOS
BUTORRAKTÁRA
Székely-Udvarhelyt (Főtér.)

Bátor vagyok a n. é. bútorvásárló közönségnek **kész butor-raktárcmat** ajánlani, hol mindenféle bútorok a legjutányosabb áron beszerezhetők. U. m.: sifonerek, ágyak, mosdók, iró- és szalónasztalok, credenc és éjjeli szekrenyek, vasbutorok, szalon garniturák és mindenféle bútorok.

Ezenkivül elvállalok minden a kárpitos szakmába vágó munkákat, u. m.: divánok, szalongarniturák, matráczok, roletták és nap elleni ponyvák készitését és javitását pontos kiszolgálás és jutányos árak mellett.

Főtörekvésem n. é. vevőim és megrendelőimet mindig lelkiismeretesen kiszolgálni, miről 12 év óta fennálló üzletem jó hirnevemtanuskodik. — A n. é. közönség eddigi pártfogását köszönve és ezutánra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:
Rudolf József.

Előpataki ásványviz főraktár
Székely- Udvarhelyt.

Alólirott Udvarhelymegye területére átvettem az **előpataki ásványvizek főraktárát.** Ajánlom ezutáta nagyérdemű közönségnek friss töltési ásványvizemet, u. m. borszék, budai, kászoni, kovácznai (horgászforrás), karlsbadi, Margit, Selters, Salvator, marienbadi, Livia stb. stb. legjutányosabb árban. Minthogy állandóan a felsoroltakból nagyobb készletet tartok, a legnagyobb megrendelésnek is azonnal megfelelhetek.

Ez alkalommal van szerencsém fuszer-, liszt-, festékáru- és fonaraktáromra is a n. é. közönség figyelmét felhivni. Jelszavam:
pontos kiszolgalás, jó áru, legjutányosabb árak!

Tisztelettel: **Gál János.**

Vidéki megbizások is a leggyorsabban teljesittetnek.

Egyszerű levélbeni megkeresésekre azonnali kimerő tájékozás adatik.

Szolid és felelősség melletti munka.

Épitőket, épitkezéseket és *terveszéket,* valamint költségelőirányzatokat teljesen szakszerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes beren dezéssel elvállal

Vladár Ferencz
épitő vállalkozó
Székely Udvarhelyt, Szombatfalvi utcza, saját házában.

Jutányos árak.

Templomjavitásokat, oltártervezeteket s minden e szakmába vágó dolgokat p ::- tosan elkészit.

BARTHA ANDRÁS
czipészmester
SZÉKELY-UDVARHELYT
Kossuth-u. 21.
(Zálogház mellett.)

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe a *Kossuth-u. 21. sz.* (Zálogház mellett) egész ujonnan berendezett **férfi- és női**

KÉSZCZIPŐRAKTÁRÁT
és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készit külő gyorsasággal, tartossággal, pontossággal, *jutányos árak mellett* férfi-, női- és gyermekczipőket. Sokoldalu tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

SZÉKELY SZÖVŐGYÁR.

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy **Székely-Udvarhelyen, a Malom-utczában** (Szabó Ferencz-féle házban) egy **kézmüipari szövőgyárat** létesitettünk és azt a szövészeti ipar legfejlettebb követelményeinek megfelelően ugy rendeztük be, miszerint gyártmányainkkal a legkényesebb igényeket is módunkban áll kielégiteni. — Mindennemű a lenszövészet körébe vágó megrendeléseket elvállalunk és házi fonalak szövését gyorsan és olcsó árban teljesitjük. Ajánljuk nyári férfiruha-szöveteinket a legizlésesebb és változatos mintákban, ugyszinten minden a szakmánkba vágó egyéb czikket, monogrammszövést stb. elkészitést.

Pártfogjuk a hazai ipart!

Tisztelettel: **Rápolti, Kun és Tóth szövőgyára.**

Boreladás.

Kitünő **balavásári** és **vidéki asztali uj borok** 1 hectol. tól 300 hectoliterig hectoliterenként **18** és **19 frtért** kaphatók **dr Hersch Jakabnál Balavásáron.**

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1901.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.